

Til beslutningsforslag nr. B 52

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 31. maj 2012

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om indgåelse af aftaler om foranstaltninger, der sikrer udmøntning af afsoning i hjemlandet, efterforskning og kriminalitetsforebyggelse

[af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF) og Tom Behnke (KF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 14. marts 2012 og var til 1. behandling den 3. maj 2012. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, RV, SF, EL og SIU) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Venstres, Dansk Folkepartis, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at Danmark hurtigst muligt bør gå i gang med at iværksætte en række foranstaltninger og samarbejder med såvel EU-medlemsstater som lande uden for Unionen, der sikrer et effektivt samarbejde omkring grænseoverskridende kriminalitet, men især har til formål at sikre effektiv overførsel af udenlandske domfældte til afsoning af straf i hjemlandet.

For at belyse omfanget af Danmarks udfordringer på dette område har Retsudvalget stillet justitsministeren en række spørgsmål og har bl.a. fået svar på, hvor mange personer der er indsat i danske fængsler, og hvor mange af disse der ikke er danske statsborgere (svar på spørgsmål nr. 422 på alm. del af 2. februar 2012). Tallene viser, at der på opgørelses-tidspunktet var 4.075 indsat i Kriminalforsorgens fængsler og arresthuse, hvoraf 988 indsatte havde et andet statsbor-

gerskab end dansk. Det svarer til, at ca. 24 pct. af de pågældende indsatte ikke er danske statsborgere. Ministerens svar viser i øvrigt, at en ret betydelig del af de indsatte uden dansk statsborgerskab kommer fra østeuropæiske lande. Ifølge ministerens svar kom 78 indsatte fra Rumænien, 56 fra Litauen og 49 fra Polen.

Tallene viser efter partiernes mening, at der er god grund til at gøre en betydelig og fokuseret indsats fra den danske regerings side for at få disse domfældte til at afsone i hjemlandet og dermed spare danske skatteborgere for finansieringen af den dyre danske fængselskapacitet, der i dag er nødvendig for at huse de udenlandske afsonere, og som desværre bidrager til, at ofre for kriminalitet i Danmark skal vente uacceptabelt længe, før deres gerningsmænd kan komme til at afsone deres straf i et dansk fængsel.

Partierne mener ikke, at Danmark skal forlade sig på, at der er kommet en EU-rammeafgørelse, der for EU-medlemsstaterne formelt betyder, at man skal tage imod egne borgere, som er dømt til afsoning af straf i andre lande. EU-medlemsstaterne har på papiret pligt til at tage sådanne personer hjem til afsoning. Men som det er fremgået af ministerens svar til Retsudvalget, er situationen den, at f.eks. Polen, hvis borgere som nævnt udgør en ret stor del af de udenlandske indsatte i de danske fængsler og arresthuse, har fået lov til ikke at gennemføre EU-rammeafgørelsen før fra 2016. Det betyder altså, at man skal regne med, at det for Polens vedkommende først er personer, der domfældes efter 2016, der kan komme ind under sådan en rammeafgørelses forpligtelser. Dertil kommer, i hvilket omfang rammeafgørelsen generelt kommer til at virke effektivt nok til, at afsonere i større omfang vil blive overført tidnok til, at der er mere af deres straf at afsone. Erfaringerne fra de hidtidige regler er, at det er få, der overføres, og som justitsministeren skriver i svar på spørgsmål 1 til forslaget, kan sagsbehand-

lingen i dag vare mellem flere måneder og flere år. Man kan frygte, at noget tilsvarende også vil kunne blive realiteten fremover, på trods af at Danmark har implementeret den nye EU-rammeafgørelse i december 2011. Endelig indebærer EU-rammeafgørelsen, at hvis anmodningen om afsoning i hjemlandet først fremsættes over for den domfældtes hjemland, når vedkommende mangler at afsone mindre end 6 måneder, vil det pågældende land kunne afslå at tage den domfældte hjem til afsoning. V, DF, LA og KF mener ikke, at dette er tilstrækkeligt, og vil derfor opfordre regeringen til, at der i de bilaterale aftaler, regeringen måtte indgå, indføres en pligt til så vidt muligt at hjemtage egne borgere til afsoning, også selv om der mangler mindre end 6 måneders afsoning, når anmodningen fremsættes.

V, DF, LA og KF mener således ikke, at EU's rammeafgørelse kan stå alene. Danmark bør ligesom Norge tage initiativer, som kan ledsage EU-rammeafgørelsen, herunder bilaterale aftaler, der bygger ovenpå, med konkrete samarbejder med de lande, hvorfra der sidder særlig mange afsonere i de danske fængsler. Norge har haft mindst lige så stor en andel af udenlandske statsborgere blandt landets indsatte, som vi har i Danmark. Det har den norske regering bl.a. reageret på ved at indgå deciderede bilaterale soningsaftaler, som man kalder det i Norge, med flere østeuropæiske lande. Man har i den forbindelse bidraget økonomisk via øremærkning af de EØS-midler, som Norge bidrager med til Schengen-samarbejdet. Midlerne bruges i samarbejdslandene i Østeuropa bl.a. til forebyggelse, resocialisering og uddannelse af myndighedspersoner, herunder polititjeneste (se pressemeddelelserne »Signerte soningsoverførselsaftale med Latvia« og »Flere skal sone i hjemlandet«, lagt på det norske Justis- og beredskapsdepartements hjemmeside den 29. april 2011 under www.regjeringen.no). I Norge tror man på, at der skal

noget bilateralt og konkret forpligtende til mellem de involverede lande for at sikre, at det kommer til at fungere effektivt med overførsel af domfældte til afsoning i hjemlandet. Det samme gør V, DF, LA og KF.

En anden vigtig grund for partierne er, at udlændinge dømt for kriminalitet i Danmark ikke sjældent begår kriminalitet i Danmark vel vidende, at straffen er relativt kort, og at afsoningen i danske fængsler er relativt behagelig set i forhold til de forhold, de indsatte ville blive underlagt i hjemlige fængsler. Der er med andre ord gode argumenter for bl.a. organiserede kriminelle til at tage til Danmark, fordi der er gode værdigenstande at hente, f.eks. når det handler om indbrud, og de danske fængsler er ikke særlig afskrækkende. Mens de sidder i de danske fængsler, kan disse organiserede kriminelle så skaffe sig kriminelle netværk her i landet og blive godt bekendt med deres muligheder for at begå ny kriminalitet i Danmark. Dette ville kunne forhindres, hvis de straks efter dommen blev overført til afsoning i hjemlandet.

Det er nok ikke muligt at få hjemsendt alle dømte udenlandske statsborgere uden tilknytning til Danmark, men det er vigtigt, at der bliver gjort, hvad der kan gøres, og partierne mener, at en række af de foranstaltninger og aftaler, som Norge har foretaget i de senere år, kan bruges som inspiration for den danske regering til kommende danske initiativer.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Jacob Bjerregaard (S) Julie Skovsby (S) Mogens Jensen (S) Mette Reissmann (S) Ole Hækkerup (S) Rasmus Prehn (S)

Jeppe Mikkelsen (RV) Zenia Stampe (RV) Camilla Hersom (RV) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) fmd. Anne Bastrup (SF)

Pernille Skipper (EL) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Frank Aaen (EL) Doris Jakobsen (SIU) Kim Andersen (V)

Preben Bang Henriksen (V) Inger Støjberg (V) Karen Jespersen (V) Jan E. Jørgensen (V) Karsten Lauritzen (V)

Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Pia Adelsteen (DF)

Kim Christiansen (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Tom Behnke (KF) nfmd.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende B 52

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	1. udkast til betænkning
3	Kopi REU alm. del – svar på spm. 421-425, fra justitsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 52

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvor mange domfældte som Danmark har overført til afsoning i hjemlandet eller har forsøgt at overføre til afsoning i hjemlandet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå